

Maakuntavaltuusto

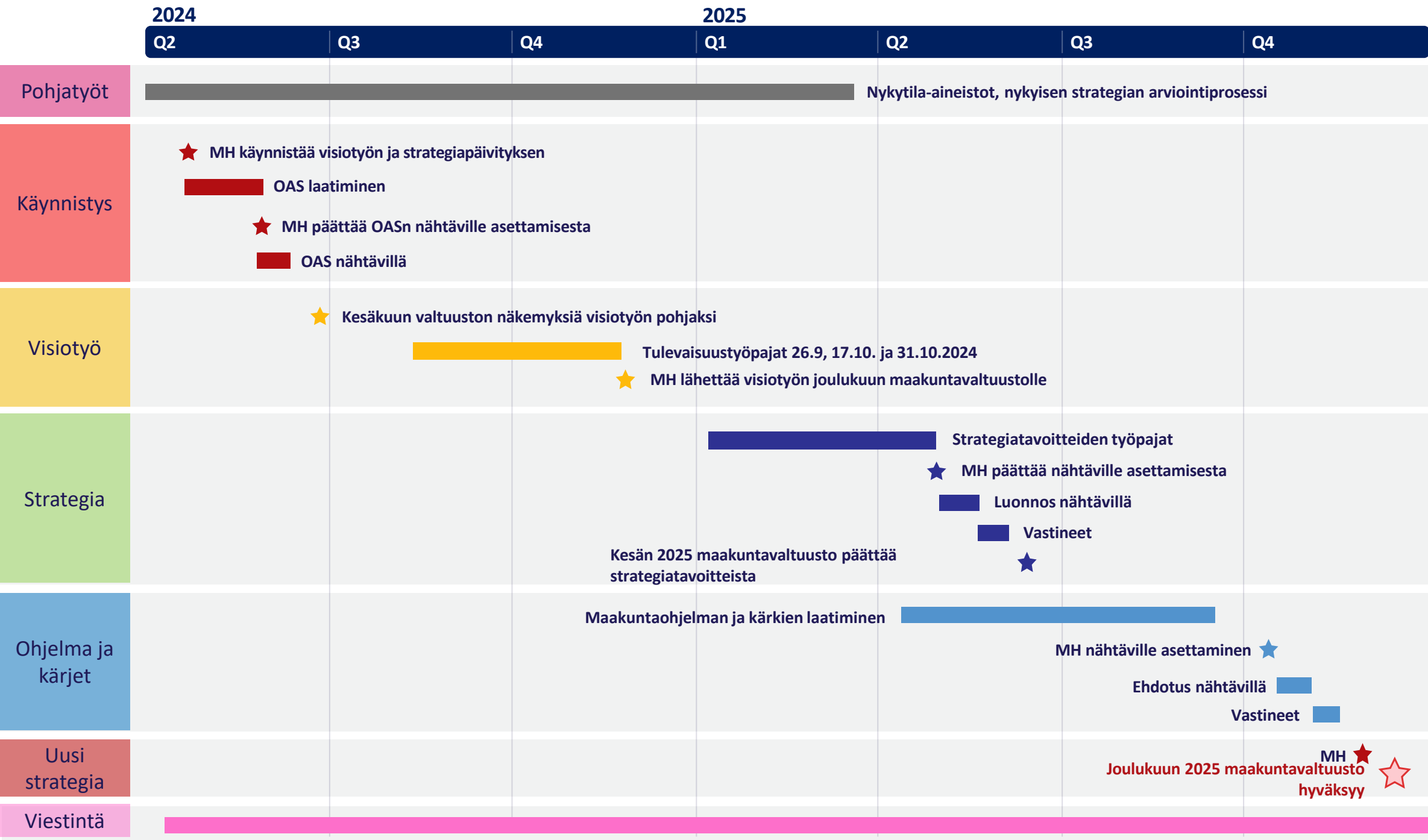
3.12.2024

Visiovaiheen tuotoksia ja ehdotus visioksi

Kestävä, kehittyvä Päijät-Häme

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Prosessi tähän asti

- **Työpajat;**

1. Tulevaisuuden ennakkointia
2. SWOT
3. Skenaariot
4. Valtuustoseminaari
5. Vaikuttajakoulu
6. Ja muissa yhteyksissä mm. Työllisyyden edistämishjelma, liikunnan ja kulttuurin tapahtumissa

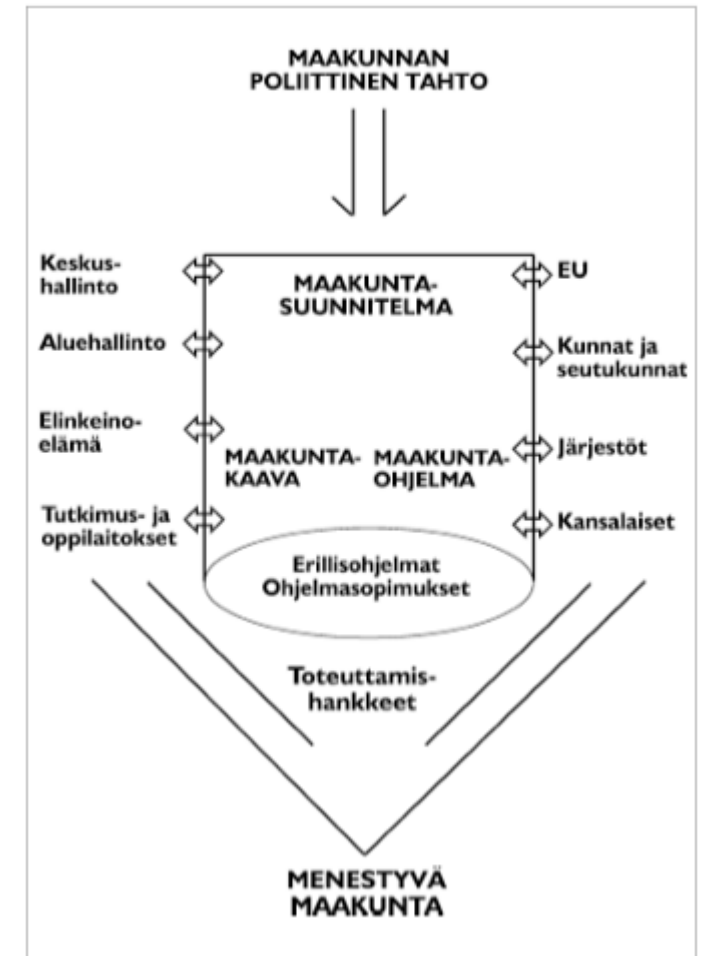
- **Osallistuminen;** jo noin 200 osallistumista ja kymmeniä verkkopalautteita prosessiin

- Määränpäänä valtuuston kokous 3.12. vision päättämistä varten

Maakunnan suunnittelujärjestelmä

- **Maakuntastrategiassa**/maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys pitkällä aikavälillä
- **Maakuntaohjelma** perustuu maakunnan pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin. Siinä tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa. Maakuntaohjelmassa otetaan huomioon aluekehittämispäätöksen painopisteet (dia 5).
- Maakuntaohjelmaan sisältyy tai sen yhteydessä laaditaan maakunnan älykkään erikoistumisen strategia.
- Maakuntaohjelmat laaditaan neljäksi vuodeksi kerrallaan kunnallisvaalikausittain.
- **Maakuntakaavalla** luodaan pitkällä aikavälillä alueidenkäytölliset edellytykset ja suuntaviivat maakunnan tavoitetilan saavuttamiseksi.

PAINOPISTEET

**Kestävä
elinvoima ja
investoinnit**

**Hyvinvoiva
väestö ja
yhteisöt**

POIKKILEIKKAAVAT
NÄKÖKULMAT

**Vetovoimainen
elinympäristö ja
monimuotoinen
luonto**

Kokonaisturvallisuus

Kansainvälisyys

Aluelähtöisyys

EDELLYTYKSET

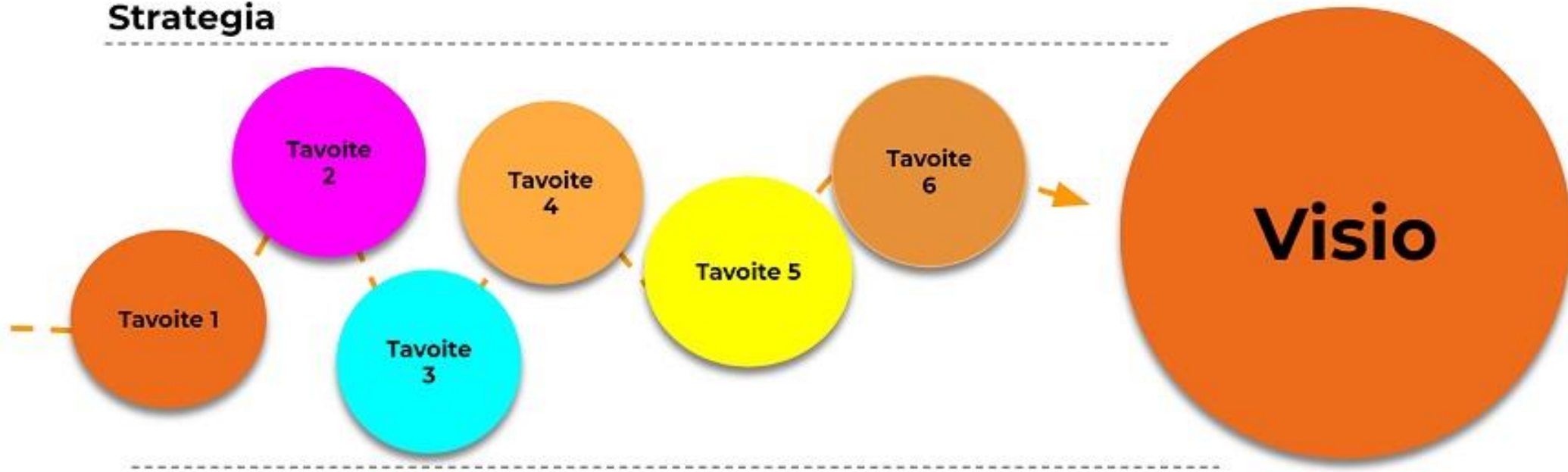
Saavutettavuus

Työvoiman saatavuus ja työllisyys

Osaaminen ja sivistys

Strategia

Visio tarkoittaa näkemystä siitä tulevaisuuden tavoitetilasta, jossa organisaatio on tietyn ajanjakson kuluessa. Tässä tapauksessa maakunta! Esimerkiksi yritysvisiosta, että viiden vuoden päästä yrityksemme on kotimaansa markkinajohtaja omalla toimialallaan ja viennin määrä on pystytty kannattavasti kaksinkertaistamaan.

Keskustelu muutostekijöistä

1. Väestörakenteeseen ja demografiaan liittyvät tekijät

- Väestönkehitys – ikärakenteen kehitys tärkeämpi kuin määrän kasvu
- Ikäihmisten verkostot – ikäihmisten osallistaminen
- Monikulttuurisuuden ja maahanmuuton hallinta
- Lapsi- ja perheystävällisyyden merkitys – vaikutus mielenterveyshaasteisiin

2. Sosiaalinen hyvinvointi ja yhteisöllisyys

- Hyvinvointiyhteiskunnan rapautuminen -> muuttuminen
- Eriarvoistuminen ja hyvinvointierojen kasvu
- Osallisuuden merkitys turvallisuudelle
- Yksilönvastuun korostaminen – "koko kylä kasvattaa" -periaate
- Mielenterveysongelmien lisääntyminen

3. Teknologia ja innovaatiot

- Teknologian kehitys ja vaikutukset resilienssiin
- Robotisaatio vs. ihmisen liikkuminen
- Megatrendeihin vastaaminen – teknologian, kuten digitalisaation mahdollisuudet ja haasteet

4. Ympäristö ja luonnon monimuotoisuus

- Ilmastonmuutos ja visio 2050 – miten Päijät-Häme muuttuu?
- Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja haavoittuvuudet

5. Alueellinen elinvoima ja vetovoima

- Liikenteen kehittyminen – solmukohtien merkitys maakunnassa
- Rajoitetaan kaupungistumista – liiallinen tiivistäminen voi heikentää elämänlaatua ja hyvinvointia
- Vetovoiman ja elinvoiman määrittely – mikä tekee Päijät-Hämeestä houkuttelevan

6. Kansainvälisyys ja globaalit haasteet

- Kansainvälisyyden merkityksen nostaminen
- Kokonaisturvallisuuden korostaminen polarisaation kasvaessa

7. Työllisyyden ja talouden muutokset

- Työllisyyden murros – työn kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

**Hyvinvointi-
yhteiskunnan
rapautuminen**

Älykäs
sopeutuminen

Mielenterveysongelmien lisääntyminen

**Eriarvoistuminen ja
hyvinvointierojen kasvu**

Yrittäjyyden
uudet
muodot

Julkisen talouden kestävyys

Vihreä talous

Bio- ja kiertotalous

Vähähiilisyys

Ilmastonmuutos

Terveys- ja hyvinvointiteknologia

Tekoäly

**Teknologinen
kehitys**

Automatisaati
o ja
robotisaatio

Luonnon
monimuotoisuude
n köyhtyminen

Kestävyysmurros

Kyberturvallisuus

Energiamurros

Varautuminen
pandemioihin

Työn murros ja
työn jakautuminen

Globaali
kestävyyskriisi

Ikääntyminen

Jatkuva oppiminen ja
osaamisen
kehittäminen

Globaali kilpailu osaavasta työvoimasta

**Päätöksenteon
jatkumo**

**Väestön
kehitys**

Maahanmuutto

Disinformaatio

Monipaikkaisuus ja
paikkariippumattomuus

Muuttoliike,
maassa- ja maahanmuutto

Monikulttuurisuus

Päijät-Hämeen vahvuudet

Luonto ja ympäristö	Koulutus ja tutkimus	Liikenneyhteydet ja sijainti
• Vesistöt • Pohjavesi (puhdas juomavesi) • Monipuoliset maisemat/maaston muodot • Suur-Päijänteen potentiaalinen matkailualue • Salpausselän Unesco Geopark	• Korkeakoulut • LUT-konserni • TKI-toiminta • Hyvät oppilaitokset • Kasvava koulutus • Osaaminen	• Hyvä kulkuyhteydet maakuntaan • Saavutettava myös alueen sisällä • Järvi-Suomen saavutettavin piste • Lyhyet välimatkat • Infran monipuolisuus
Helppo ja hyvä arki sekä yhteisöllisyys	Vapaa-aika ja urheilu	Yrittäjyys
• Ihmisen kokoinen maakunta • Helppo ja hyvä arki • Asumisen edullisuus • Edullinen hintataso • Hyvät palvelut • Hyvä henki • Yhteisöllisyys (etenkin kylissä)	• Hyvät harrastusmahdollisuudet • Urheilu • Liikuntaolosuhteet • Sport niin kisana kuin elämyksenä	• Vahva perheyrittäjyyden alusta

Seuraavista kolmesta vahvuudesta keskusteltiin työpajassa tarkemmin:

- **Luonto ja vesistöt**
- **Korkeakoulut**
- **Liikenneyhteydet**

Näitä pohdittiin seuraavien apukysymysten kautta:

- Erottavatko mainitut vahvuudet Päijät-Hämeen muista maakunnista?
- Miksi juuri nämä ovat keskeisimmät vahvuudet?
- Miten voimme hyödyntää näitä vahvuuksia tulevaisuudessa?
- Mitä mahdollisuuksia nämä vahvuudet avaavat? Mihin pitää tarttua? Miten?
- Missä verkostoissa näitä vahvuuksia hyödynnetään?

Päijät-Hämeen heikkoudet

Päätöksenteko	Työmarkkinat ja koulutus	Sosiaaliset haasteet	Kansainvälisyys	Rohkeuden puute
- Päätöksenteko-kulttuuri - Päätösten toimeenpanon hitaus - Yhteistyön puute - Poliittinen eripura - Kuppikunnat - Lahti-keskeisyys	- Työttömyys - Matala koulutustaso - Osaavan työvoiman saatavuus - Kapea yliopistotarjonta	- Hyvinvointierot - Nuorten pahoinvointi - Syrjäytyminen (erityisesti nostettu esiin nuoret) - Eriarvoisuus - Korkea sairastavuus	- Vähäinen kansainvälisyys - Heikot kv-yhteydet	
Väestön kehitys	Päijät-Hämeen identiteetti	Talousnäkymät	Yritysten uudistamiskyky	
- Ikärakenne - Matala syntyvyys - Nuorten poismuutto	- Identiteetin ja yhteisen historian puute - Selkeän profiilin puute - Ei erotu kansallisesti tai kansainvälisesti omalaatuisena - Ohiajokaupunki - Huono itsetunto	- Haastava taloustilanne - Kuntien näkymät - Resurssien puute - Infran vanheneminen	- TKI - IPR - Kasvuhalukkuus	

Seuraavista kolmesta heikkoudesta keskusteltiin työpajassa tarkemmin:

- **Päätöksentekokulttuuri**
- **Työttömyys**
- **Matala koulutustaso**

Näitä pohdittiin seuraavien apukysymysten kautta:

- Erottavatko mainitut heikkoudet Päijät-Hämeen muista maakunnista?
- Miksi juuri nämä ovat keskeisimmät heikkoudet?
- Miten voimme estää tai korjata näitä heikkouksia tulevaisuudessa?
- Missä verkostoissa?

Päijät-Hämeen uhat

Ympäristö ja ilmastonmuutos	Taloudelliset ja työmarkkinoiden uhat	Yhteiskunnalliset ja sosiaaliset uhat	Väestön kehitys	Globaali epävarmuus
- Ilmastonmuutoksen vaikutukset - Luontokato - Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen - Vesien pilaantuminen - Luonnon väärinkäyttö - Metsien käytön rajoitteet - Ekosysteemien romahtaminen	- Julkisen talouden heikentyminen - Poukkoilevuus valtion päätöksenteossa - Taloudellinen näivettyminen - Työttömyys lisääntyy	- Periytyvä huono-osaisuus - Eriarvoistuminen - Polarisaatio - Yleinen kurjistuminen - Nuorten lisääntyvä pahoinvointi - Turvattomuuden kasvu	- Ikärakenne - Ikääntyvä väestö - Väestömäärä - Pitovoima sakkaa - Ei saada maahanmuuttajia alueelle	Venäjän eristäytyminen

Innovaatioiden ja uudistumisen puute	Koulutus ja osaamisen hyödyntäminen	Yritysten toiminta-edellytykset	Kansainvälinen kilpailukyky
- Jämähdetään paikoilleen - Uudistumattomuus	- Korkeakoulujen tuomaa osaamista ei hyödynnetä alueella - Aivovuoto isoihin kaupunkeihin	- Yritykset muuttavat muualle - Ei löydy jatkajia yrityksille	- TKI - Hintataso

Seuraavista neljästä uhasta keskusteltiin työpajassa tarkemmin:

- Korkeakoulujen tuomaa osaamista ei hyödynnetä alueella**
- Luontokato ja ilmastonmuutoksen vaikutukset**
- Julkisen talouden heikentyminen**
- Pitovoima sakkaa**

Näitä pohdittiin seuraavien apukysymysten kautta:

- Linkittykö heikkouksiin?
- Mitä uhkia niistä avautuu?
- Mihin pitää tarttua?
- Miten?

Päijät-Hämeen mahdollisuudet

Vihreä siirtymä ja ympäristö	TKI-toiminta ja rahoitus	Koulutus ja osaaminen	Digitalisaatio ja teknologia	Matkailu	Elintarvikeala
- Vihreän siirtymän toteutus kokonaiskestävästi - Ympäristö-osaaminen - Kestävä luonnon hyödyntäminen - Luonnon ja ympäristön arvostus nousee	- TKI-rahoituksen ja toiminnan vahvistuminen - Amk-koulutuksen tuomana TKI-toimintaan - Ulkoisen TKI-rahoituksen kotiuttaminen alueelle	- Korkeakoulujen osaaminen - Lisääntyvät opiskelijamäärät - Aito yliopistokaupunki	- Digitalisaation kehittäminen - Digitalisaatio ja etätö tarjoavat uusia mahdollisuuksia houkutella asiantuntijoita ja yrityksiä alueelle - Tekoäly	- Alueen luonto ja kulttuuri tarjoavat mahdollisuuksia matkailulle ja hyvinvointi-palveluille - Luontomatkat	- Elintarvikeala maailman kärjessä - Ruokasektorin nousu - Uudistava maatalous
Identiteetin löytäminen	Hyvä arki	Yhteistyö	Rohkeus uudistua	Liikenne ja infrastruktuuri	Seuraavista kahdesta mahdollisuudesta keskusteltiin työpajassa tarkemmin: Vihreän siirtymän toteutus kokonaiskestävästi TKI- rahoituksen ja toiminnan vahvistuminen Näitä pohdittiin seuraavien apukysymysten kautta: - Linkittykö vahvuuksiin? - Mitä mahdollisuuksia niistä avautuu? - Mihin pitää tarttua? - Miten?
- Alueen identiteetti kirkastuu - Selkeän profiilin löytäminen ja sen vahvistaminen	- Asumisviihtyvyydestä vetovoimaa - Monipaikkaisuus - Hyvän elämän keskus - Ulkoilu-mahdollisuudet - Toimivat peruspalvelut	- Yhteistyön tiivistäminen - Maaseudun ja kaupunki-alueiden yhteistyö - Yhteisöllisyyden lisääntyminen	- Löydetään koko maakunnan yhteinen rohkea visio - Jatkuva laadukas ennakointi-toiminta ja - Tulevaisuus-orientaatio	- Keskeinen sijainti - Digitaalinen saavutettavuus ja palvelut - Väylät kunnossa ja puhdas liikenne	

Maakuntakaava 2060 päätetyt tavoitteet maakuntahallitus 12.8.2024

- Päijät-Hämeen maakunta- ja maakuntakaavan 2060 tavoitteet kattavat useita keskeisiä alueita, joilla pyritään tukemaan maakunnan tasapainoista ja kestävästä kehitystä. Keskeiset tavoitteet on jaoteltu seuraaviin teemoihin:
- **Keskusverkko:** Tavoitteena on tasapainoinen keskusverkko, joka mahdollistaa hyvät paikallispalvelut sekä korostaa kunta- ja kyläkeskusten monimuotoisuutta. Kaupunkikeskustojen halutaan olevan houkuttelevia, tapahtumarikkaita ja vetovoimaisia.
- **Elinkeinot ja kauppa:** Tavoitteissa painotetaan monipuolisia ja riittäviä työpaikka-alueita sekä kaupan keskittymistä keskuksiin ja liikenteen solmukohtiin. Maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiä pyritään säilyttämään.
- **Väestö ja asuminen:** Maakunnassa pyritään tarjoamaan monipuolisia asumisympäristöjä, jotka tukevat palveluiden saavutettavuutta ja sijoittuvat kestävästi. Väestötavoitteena on saavuttaa 226 000 asukasta vuoteen 2060 mennessä.
- **Luonto ja virkistys:** Tavoitteena on turvata maakunnalliset luontoarvot ja kehittää toimivaa virkistysalueverkostoa. Ekologisen verkoston toimivuus ja kriittisten yhteyksien turvaaminen ovat keskeisiä tavoitteita.
- **Ympäristö ja luonnonvarat:** Painotetaan pohjavesialueiden turvaamista, ilmasto- ja elämäntavan mahdollistamista sekä kestävästä maa- ja kalliokiviaineiden hyödyntämisestä.
- **Liikenne:** Liikennetavoitteet sisältävät joukkoliikenteen, pyörätieverkoston ja turvallisten tieliikenneväylien kehittämisen. Lisäksi panostetaan tavaraliikenteen toimivuuteen ja raskaan liikenteen vaihtoehtojen käyttövoimien jakeluverkostoon.
- **Energia:** Tavoitteissa korostetaan uusiutuvan energian tuotantoa, hiilinegatiivisuutta ja tulevaisuuden energiateknologioiden mahdollistamista. Aurinko- ja tuulivoiman sijoittamista ohjataan kaavallisilla määräyksillä.

Keskustelu vetovoimatekijöistä

Päijät-Hämeen vahvuuksia ovat siis yhteisöllisyys, turvallinen arki, luonnonläheisyys, toimivat palvelut ja mahdollisuudet työntekoon.

- 1. Yhteisöllisyys ja yhteistyökyky:** Alueella vallitsee vahva yhteisöllisyys, ja siellä arvostetaan yhdessä tekemistä, mikä lisää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tukee paikallista identiteettiä.
- 2. Turvallisuus ja helppo arki:** Päijät-Häme tarjoaa turvallisen ympäristön, jossa on vaivatonta elää. Arjen palvelut toimivat hyvin, mikä tekee alueesta houkuttelevan paikan asua ja työskennellä.
- 3. Luonnonläheisyys ja laadukas vapaa-aika:** Alueella on upea luonto, järvet ja mahdollisuudet viettää laadukasta vapaa-aikaa. Tämä luonnon läheisyys ja tarjonta erottavat Päijät-Hämeen muista alueista.
- 4. Kehittyvät palvelut ja edelläkävijyys ympäristöasioissa:** Päijät-Häme pyrkii olemaan edelläkävijä ympäristöasioissa ja tarjoaa monipuoliset urheilufasiliteetit sekä toimivat peruspalvelut.
- 5. Mahdollisuudet työhön ja yritystoimintaan:** Alue tukee yritysten toimintaa ja tarjoaa mahdollisuuksia työllistymiseen, mikä tekee siitä houkuttelevan myös työikäiselle väestölle.

Päijät-Hämeen vaikuttajakoulun strategiapajan 16.11. kooste

1. Työllisyys, yrittäminen, osaaminen ja hyvinvointi

Päijät-Häme kehittää innovatiivisia ratkaisuja työllisyyden ja yrittäjyyden edistämiseksi, yhdistäen koulutuksen, teknologian ja paikallisen osaamisen. Yrittäjyyden tukeminen, jatkuva kouluttautuminen ja ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut korostavat alueen elinvoimaisuutta. Nuoret painottavat työmahdollisuuksien lisäämistä, mielenterveyspalvelujen saatavuutta ja yrittäjyyden tukemista muun muassa startup-rahoituksella.

2. Kansainvälistyminen ja maahanmuutto

Kansainvälistyminen nähdään osana Päijät-Hämeen menestystarinaa, missä monikulttuurisuus ja kielitaito tuottavat kilpailuetua. Alueella painotetaan maahanmuuton kotouttamista, opiskelijavaihtoja ja globaalin yhteistyön kehittämistä. Nuorten näkökulmasta kansainvälisyys on rauhan ja yhteisön kehityksen projekti, joka hyödyntää paikallisia vahvuuksia matkailussa, kaupankäynnissä ja cleantech-osaamisessa.

3. Kestävyys ja ilmasto

Päijät-Häme tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2030 mennessä ja vahvistaa kiertotaloutta, uusiutuvaa energiaa sekä luonnon monimuotoisuutta. Nuoret ehdottavat konkreettisia keinoja, kuten kaupunkien viherryttämistä, julkisen liikenteen kehittämistä sähköiseksi ja kestävän yrittäjyyden tukemista. Vihreän siirtymän johtavana maakuntana Päijät-Häme toimii ympäristöystävällisen infrastruktuurin ja kiertotalouden edelläkävijänä.

Kymmenen keskeistä tavoitetta nuorten työpajasta:

- Työllisyyden kohtaanto-ongelman ratkaisu koulutusta ja teknologiaa hyödyntämällä
- Yrittäjyyden tukeminen aloitusrahastoilla ja kasvun kannustimilla
- Hiilineutraali Päijät-Häme vuoteen 2030 mennessä, vihreän energian painotus
- Monikulttuurisuuden edistäminen ja maahanmuuton sujuva kotouttaminen
- Julkisen liikenteen sähköistäminen ja saavutettavuuden parantaminen
- Koulutuksen laajentaminen erityisesti teknologian ja kestävän kehityksen aloilla
- Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja kaupunkivihreän lisääminen
- Nuorten hyvinvoinnin tukeminen ja mielenterveyspalvelujen vahvistaminen
- Kansainvälisen opiskelijavaihdon ja yritys yhteistyön lisääminen
- Maakunnan matkailun erottaminen kestäville ja paikallisilla teemoilla

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

- **Positiivisia muutoksia** vuoteen 2030 mennessä Päijät-Hämeessä on nähty **kasvua**, joka pohjautuvat vihreän siirtymän, digitaalisuuden ja kestäväan infrastruktuurin kehittämiseen.
- **Kaupunki- ja kuntakeskustat** ovat houkuttelevia palvelukeskittymiä, ja alueella panostetaan kestäväan liikenneverkkoon, sisältäen laajan pyöräilyverkon ja parannettuja joukkoliikennepalveluita.
- **Väestönkasvu on maltillista**, mutta aktiiviset toimenpiteet ovat vahvistaneet alueen houkuttelevuutta työ- ja asuinpaikkana.
- **Kiertotalouden toimintatavat** ja energiainfrastruktuurin parantaminen uusiutuvan energian tuotantoalueilla on jatkunut, ja yritystoiminnassa näkyy sen osalta hyvää muutosta.
- **Luonnon monimuotoisuuden** turvaaminen ja ympäristönsuojelu etenevät suunnitelmallisesti, maa- ja metsätalous tuo merkittävää lisäarvoa maakuntaan
- **Helposti saavutettavat kulttuuripalvelut** ja paikallista kulttuuriperintöä on hyödynnetty matkailussa. Alueen asukkaat osallistuvat aktiivisesti kulttuuri- ja taidetapahtumiin, mikä lisää yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.
- **Pyöräily- ja kävelyreittien verkosto** on laajentunut kattamaan kaikki kunnat. Joukkoliikenteen sähköistyminen on edennyt, ja kutsuliikennepalvelut ovat laajentuneet maaseudulle.
- **Työllisyyden edistämishjelma** on saavuttanut välitavoitteensa. Nuorisotyöttömyys on vähentynyt merkittävästi, ja maahanmuuttajien integraatio on tehostunut kielikoulutuksen ja työharjoitteluiden avulla.
- **Korkeakoulujen aloituspaikat ovat kasvaneet**, ja uusia teknologia- ja kiertotalouspainotteisia ohjelmia on otettu käyttöön.

- **Päijät-Hämeen väestönkasvu** on vakiintunut vuoteen 2040 mennessä, ja työpaikkojen määrässä on merkittävää kasvua.
- **Kansainvälistynyt elinkeinoelämä** ja etenkin teknologia-alan ja vihreän energian sektorit ovat merkittäviä työllistäjiä.
- **Energiataloudellisesti omavaraisessa** maakunnassa uusiutuvan energian osuus energiantuotannosta on kasvanut huomattavasti
- **Koulutus ja osaamisen kehittäminen** ovat edelleen prioriteetteja, ja alue on tunnettu laadukkaista korkeakouluista ja innovatiivisesta TKI-toiminnasta.
- **Luonnon monimuotoisuuden parantaminen** on palauttanut menetettyjä ekosysteemipalveluita ja ympäristönsuojelussa on saatu edelleen aikaan konkreettisia tuloksia ja globaalia tunnustusta, maa- ja metsätalous toimii arvonalisäystä tuottaen monimuotoisuutta lisäten
- **Päijät-Häme on kansainvälisesti tunnettu kulttuurikohde.** Kulttuuri on integroitunut osaksi matkailua, ja paikalliset perinteet yhdistettynä moderniin taiteeseen vetävät kävijöitä ympäri maailmaa.
- **Julkinen liikenne on päästötöntä**, ja älykkäät liikennesovellukset, kuten autonomiset sähköbussit, toimivat saumattomasti yhdessä joukkoliikenneverkoston kanssa. Työmatkaliikenne pääkaupunkiseudulle on nopeutunut merkittävästi parantuneiden junayhteyksien ansiosta.
- **LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun** kansainvälinen yhteistyö houkuttelee ulkomaisia opiskelijoita ja investointeja.
- **Uusia innovaatioita ja startup-yrityksiä syntyy jatkuvasti**, jotka työllistävät laajasti. Päijät-Häme on tunnettu teknologiapainotteisesta ja vihreään siirtymään keskittyvästä koulutuksesta.

- **Päijät-Häme on kestävä kehityksen mallialue** vuonna 2050, jossa sekä taloudellinen että sosiaalinen hyvinvointi ovat kehittyneet tasapainoisesti.
- **Kiertotalous toimii** saumattomasti osana maakunnan taloutta, ja hiilinegatiivisuus on saavutettu energiasektorilla.
- **Väestömäärä on kasvanut** hallitusti, ja maakunnan vetovoima houkuttelee sekä kotimaisia että kansainvälisiä asukkaita ja osaajia.
- **Liikenneverkosto on täysin päästötöntä**, ja sisävesiliikenne on aktiivisessa käytössä tavara- ja matkailuliikenteessä.
- **Hyvinvointipalvelut ovat hyvin saavutettavissa** digitaalisesti tai fyysisesti, saatavilla myös maakunnan reuna-alueilla, mikä mahdollistaa korkean elämänlaadun koko väestölle.
- **Alue on ekologisesti kestävä**, innovatiivinen ja sosiaalisesti tasa-arvoinen yhteisö, joka houkuttelee investointeja ja on tunnettu vihreän siirtymän edelläkävijänä.
- **Päijät-Häme on kulttuurisen osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edelläkävijä**. Digitaaliset kulttuuripalvelut tavoittavat kaikki asukkaat, ja paikalliskulttuuri on osa alueen brändiä kansainvälisesti. Taide ja kulttuuri ovat integroituina koulutukseen ja kaupunkisuunnitteluun ja vahvasti osa kylien elinvoimaa.
- **Päijät-Hämeessä on kansainvälisesti arvostettu korkea-asteen koulutuksen keskus**. Helsingin yliopiston, LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun toiminnot ovat kasvaneet ja niistä on tullut innovaatioiden ja kestävä kehityksen laboratorioita. Alue on tunnettu huippuosaamisesta, erityisesti vihreän energian, kiertotalouden ja teknologian soveltamisen aloilla.
- **Työllisyysaste on korkealla ja työmarkkinat houkuttelevat osaajia maailmanlaajuisesti**.

Visioaihioita valtuustoseminaarista

- Päijät-Hämeessä on rohkea (röyhkeä) yhdessä tekemisen meininki
- Päijäthämäläistä tottakai
- Kiusallisen kiinnostava /haluttava ja houkutteleva hunajapurkki!
- Mahdollisuuksien Päijät-Häme
- Sopivasti kaikkea ja hyvää arkea Päijät-Hämeessä
- Maakunta, jossa ajalle ja rahalle saa vastinetta
- Yhdessä paras Päijät-Häme

Visioon pohdittuja ajatuksia ja tavoitteita valtuuston seminaarista

Visio ei saisi kuvastaa liaksi nykytilaa vaan rohkeammin sitä tavoitetilaa, jota haluamme yhdessä tavoitella 2050

- Luonnon monimuotoisuutta on parannettu
- Alueelta löytyy monipuolisia elinkeinoja ja osaamista
- TKI-toiminta on kansainvälisestikin vetovoimaista, teknologiakeskittymä
- Sujuvassa arjessa on helppo liikkua palveluissa digitaalisesti tai fyysisesti puhtailla ratkaisuilla
- Päijänne ja puhdas luonto palvelee kestävästi maakuntaa ja vierailijoita
- Alue lisännyt positiivista itsetuntoa ja tarjoaa erilaisia ratkaisuja asumiseen, vapaa-aikaan ja työelämään
- Päijät-Häme on tunnin maakunta, kun kaikki on tunnin matkan sisällä, Tampere, Helsinki ja lentokenttä
- Päijät-Häme on kestävä, yhteisöllinen ja elinvoimainen maakunta, jossa monipuoliset elinkeinot, osaaminen ja arjen sujuvuus luovat hyvinvointia kaikille – asukkaille, työntekijöille ja vierailijoille

Esitys edellisten perusteella maakuntavaltuustolle

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Alustavasti tavoitteet, jotka on saavutettu, jotta visio toteutuu:

Kestävä elämä

- Maakunnan imagoon on vahvasti sidottu vastuullisuus ja kestävä kehitys, mikä houkuttelee uusia asukkaita ja yrityksiä.
- Kiertotalouden periaatteet ovat vakiintuneet kaikille sektoreille.
- Luonnon monimuotoisuus on säilytetty, ja ympäristöarvot ovat päätöksenteon keskiössä.
- Julkinen liikenne on sähköistetty ja saavutettavuus on parantunut koko maakunnassa.
- Energiajärjestelmä perustuu uusiutuviin energiamuotoihin, ja vihreää teknologiaa hyödynnetään laajasti.
- Päijät-Häme on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Luova yhteisöllisyys

- Paikallisyhteisöjen osallistuminen päätöksentekoon on aktiivista ja vaikutusvaltaista.
- Kulttuuri- ja taidetoiminta kukoistaa, ja se on merkittävä osa maakunnan identiteettiä.
- Monikulttuurisuus ja kotouttaminen ovat onnistuneita, mikä on rikastuttanut alueen yhteisöllisyyttä.
- Syrjäytymisen ehkäisyssä ja sosiaalisen tasa-arvon edistämisessä on saavutettu merkittäviä tuloksia.
- Digitaaliset ja fyysiset kohtaamispaikat tukevat yhteisöllisyyttä ja verkostoitumista.
- Maakunnassa on tasapainoinen yhdistelmä perinteitä ja innovatiivisuutta, jotka luovat vetovoimaisen identiteetin.

Monipuoliset mahdollisuudet

- LUT-yliopiston, LAB-ammattikorkeakoulun ja alueen koulutustarjontaa on laajennettu, ja ne ovat kansainvälisesti tunnettuja osaamiskeskittyymiä.
- Maakunta houkuttelee yrityksiä innovatiivisen ympäristön, korkeakouluyhteistyön ja logistisen sijainnin ansiosta.
- Työllisyysaste on noussut, ja alueella on tasapainoinen työvoiman tarjonta ja kysyntä.
- Kansainvälisten yhteyksien ja investointien määrä on lisääntynyt.
- Maakunnan elinkeinorakenne on monipuolistunut: uusia teknologiapainotteisia aloja on syntynyt, ja perinteiset alat ovat uudistuneet.
- Päijät-Häme on houkutteleva matkailukohde, joka hyödyntää luontoa, kulttuuria ja paikallisia elinkeinoja kestäväällä tavalla.

Turvallinen ja sujuva arki

- Asumisen vaihtoehdot ovat monipuolisia, ja ne vastaavat eri elämäntilanteiden tarpeisiin.
- Liikennejärjestelmä on tehokas ja ympäristöystävällinen, mikä helpottaa arkea ja lisää alueen vetovoimaa.
- Asukkaiden hyvinvointia tukevat mielenterveys- ja terveyspalvelut ovat saatavilla ilman esteitä.
- Yhteisöllisyys ja turvallisuus koetaan vahvasti maakunnan elinvoiman kivijalkana.
- Julkisten palveluiden saavutettavuus ja laatu ovat korkeat kaikissa kunnissa.

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Päijät-Häme 2050 – kestävän elämän, luovan yhteisöllisyyden ja monipuolisten mahdollisuuksien maakunta

- Päijät-Hämeen strategia vuoteen 2050 rakentuu kestävän kehityksen, luovan yhteisöllisyyden ja monipuolisten elinkeinojen varaan.
- Päijät-Häme on ympäristönsä ja asukkaidensa hyvinvointia kunnioittava edelläkävijä, joka hyödyntää logistista sijaintiaan, korkeatasoista osaamista ja puhdasta luontoaan. Päijät-Häme tarjoaa asukkailleen turvallisen ja sujuvan arjen, mahdollisuudet kasvuun ja kehitykseen sekä elämänlaatua ja liikkumisen iloa korostavan ympäristön. Maakunnassa yhdistyvät innovatiivisuus ja kulttuuriset perinteet, luoden alueesta haluttavan paikan elää, työskennellä ja vierailla.

Päijät-Hämeen liitto

The Regional Council of Päijät-Häme

Helppo hymyillä

Kestävä, kehittyvä Päijät-Häme.

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme